

PROFESOR CYRIL HÖSCHL SEDMDESÁTILETÝ

Ačkoliv se to zdá stěží uvěřitelné, 12. listopadu letošního roku profesor MUDr. Cyril Höschl, DrSc., FRCPsych., oslavil významné životní jubileum, 70. narozeniny, což je dobrý důvod k malému ohlédnutí. Prof. Höschl patří bezesporu nejen mezi nejvýznamnější české psychiatry, ale současně je i významnou osobností v mezinárodním měřítku. Jen výčet jeho rolí je impozantní: lékař, vědec, pedagog, publicista, popularizátor vědy, organizátor, originální intelektuál a myslitel, a v neposlední řadě také amatérský (v původním sémantickém významu, „milovník“) muzikant a muzikolog.

Prof. Höschl se narodil 12. listopadu 1949 v Praze. Střední školu absolvoval v Liberci a v roce 1974 promoval na Fakultě všeobecného lékařství v Praze. Psychiatrie nebyla jeho první volbou, nicméně po promoci nastoupil do Výzkumného ústavu psychiatrického a oboru zůstal věrný až dodnes. Atestace získal v letech 1977 a 1981. Pedagogickou dráhu zahájil v roce 1977 jako odborný asistent na Lékařské fakultě hygienické (dnešní 3. lékařská fakulta UK), kde také habilitoval, a v roce 1991 byl jmenován profesorem psychiatrie na Univerzitě Karlově. Jeho iniciálním vědeckým zájmem byla lithioterapie a neuroendokrinologie, v roce 1982 obhájil aspiranturu (CSc.). V roce 1983 publikoval v *American Journal of Psychiatry* jednu ze svých významných prací věnovanou verapamilu u afektivních poruch. V roce 1984 přednášel o problematice psychoneuroendokrinologie na několika kanadských univerzitách a na stejné téma publikoval významnou monografii „Neuroendokrinologie v psychiatrii“ (1989), ve které inspirujícím způsobem propojil hned několik oblastí svého zájmu: psychiatrii, endokrinologii a teorii regulace komplexních systémů. Hned následující rok obhájil doktorát (DrSc.) a stal se prvním svobodně zvoleným děkanem 3. LF UK (původně LFH UK). Ve funkci děkana zůstal do roku 1997 a významnou měrou se podílel na reformě fakulty. Zavedením progresivního nového kurikula na 3. LF UK vytvořil nový standard výuky medicíny a zásadně zvýšil atraktivitu 3. LF UK pro nejnadanější studenty. Od roku 1990 do současnosti je také přednostou Kliniky psychiatrie a lékařské psychologie 3. LF UK.

Jeho pedagogická činnost se neomezuje jen na Českou republiku. Kromě pravidelných přednášek na mezinárodních odborných konferencích a kongresech je prof. Höschl oblíbeným lektorem na kurzech a workshopech pro mladé psychiatry, od roku 2001 byl také lektorem a členem pedagogického sboru Vienna School of Clinical Research, mezi lety 2005 a 2013 jako viceprezident, v letech 1997–2004 byl ředitelem International Institute for Education in Mental Health and Psychopharmacology ve Velké Británii. Mezi lety 2004 a 2011 působil také jako řádný profesor

psychiatrie na Lékařské fakultě Univerzity P. J. Šafárika v Košicích.

Životním dílem prof. Höschla je ústav, v jehož čele stojí již téměř třicet let, od roku 1990. Nejprve v roce 1990 transformoval Výzkumný ústav psychiatrický do klinického, výzkumného a pedagogického pracoviště Psychiatrické centrum Praha a posléze, od roku 2015, je přeměnil do Národního ústavu duševního zdraví. Profesor Höschl ale také založil (a již 23 let vede) odborný časopis *Psychiatrie*, spoluzakládal Českou lékařskou akademii (předsedal jí 2004–2011), vzdělávací institut *Academia Medica Pragensis*. Z bohaté odborné publikační činnosti (H-index 32, přes 3 tisíce citací) připomeňme kromě zmíněné pionýrské práce „Neuroendokrinologie v psychiatrii“ (1989), za kterou získal v roce 1990 Presidiální cenu Československé lékařské společnosti J. E. Purkyně, také učebnice „Psychiatrie pro praktické lékaře“ (1996), „Psychiatrie“ (1. vydání 2002), či monografie „Postupy v léčbě psychických poruch“ (2004) a „Mozek a jeho člověk, mysl a její nemoc“ (2016).

Profesor Höschl je jako jeden z mála českých psychiatrů skutečně váženým a respektovaným odborníkem v zahraničí, patří mezi osobnosti s mezinárodním významem. V letech 2007–2008 stál v čele Evropské psychiatrické asociace (EPA), kterou přetvořil do současné podoby (je také čestným členem EPA), mezi lety 2008 a 2009 byl prezidentem Evropské federace lékařských akademií. Je členem CINP, ECNP (ve výboru 2004–2005), New York Academy of Science, Fellow of Royal College of Psychiatrists, Americké psychiatrické asociace (International Distinguished Fellow), World Federation of Societies of Biological Psychiatry, členem výboru European Brain Council, Evropské akademie věd a umění, Senior Research Fellow Bedfordshire Centre for Mental Health Research in association with the University of Cambridge a mnoha dalších.

Z působení v domácích organizacích připomeňme dlouholeté členství ve výboru Psychiatrické společnosti ČLS JEP (od r. 2010 je čestným členem), ve výboru České neuropsychofarmakologické společnosti (opakovaně byl zvolen jejím předsedou). Z bohaté palety domácích a zahraničních ocenění zmiňme Cenu předsedy vlády a Rady pro Výzkum, vývoj a inovace „Česká hlava“ (2008), cenu Evropské psychiatrické asociace „EPA Leaders involved in the Historical change in EPA Statutes“ (2013), „Syllabovu křídou“ za celoživotní přínos výuce medicíny (2013) nebo Hlavní cenu na Academia Film Olomouc za celoživotní přínos popularizaci vědy (2011). Profesor Höschl je také opakovaným laureátem Kuffnerovy ceny a Národní psychiatrické ceny profesora Vondráčka. Vyjmenovat členství v poradních sborech ministerstva, radách vlády, grantových agenturách, akademických institucích,

redakčních radách aj., přesahuje rozsah tohoto medailonku.

Profesor Höschl je oblíbeným přednášejícím i mezi laickou veřejností, pravidelně vystupuje v televizi, rozhlasu, vyjadřuje se k věcem veřejným, je známý i jako publicista, mj. má sloupek v týdeníku Reflex. Je ženatý, manželka Jitka Štenclová je výtvarnice, spolu mají čtyři děti a jedenáct vnoučat. Profesoru Cyrilu Höschlovi přejeme pevné zdraví, další vědecké, pracovní i muzikologické úspěchy, neutuchající potěšení z poznání a mnoho radosti v osobním i rodinném životě! *Ad multos annos!*

prof. MUDr. Pavel Mohr, Ph.D.

prof. MUDr. Jiří Horáček, Ph.D.

Národní ústav duševního zdraví

3. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze

konference a sjezdy

18. ČESKO-SLOVENSKÝ PSYCHIATRICKÝ SJEZD, BRNO

25.–27. 9. 2019

Letos v září se v hotelu International v Brně konal 18. Česko-slovenský psychiatrický sjezd s mottem „Po stopách česko-slovenské psychiatrie na cestě do budoucnosti“. V tomto období jsme si připomněli stoleté výročí samostatné Česko-slovenské psychiatrie a na brněnském sjezdu jsme připravili několik příležitostí vzpomenout si na významné osobnosti našeho oboru, jejich oblasti zájmu a ukázat, kam se vývoj posunuje v dnešní době. Na programu se podílely obě národní odborné společnosti a díky tomu jsme měli možnost navštívit sympozia věnovaná K. Náhunkovi, J. Molčánovi, E. Guensbergerovi, I. Žuchovi, J. Fleischerovi, K. Matulayovi, V. Novotnému, R. Příkrylovi, Z. Myslivečkovi, Z. Klimovi, P. Zvolस्कému, O. Vinařovi a J. Švestkovi.

Hned v úvodu sjezdu zaznělo sympozium „Psychiatrická péče v roce 2020“, na kterém vystoupili zástupci Ministerstva zdravotnictví (Ivan Duškov, Pavlína Žilová, Daniela Matějková, Lenka Krbcová-Mašínová), Ministerstva práce a sociálních věcí (Jan Vrbický), ÚZIS (Ladislav Dušek), projektu Destigmatizace (Dana Chrtková) a Psychiatrické společnosti (Simona Papežová, Martin Holý, Martin Anders). Představili přehled aktuálního dění

Zahájení sjezdu – MUDr. Lubomíra Izáková, PhD., a prof. MUDr. Pavel Mohr, Ph.D.

v reformě péče o duševní zdraví v jednotlivých jejich oblastech (akutní i následná lůžková péče, centra duševního zdraví, rozvoj nových služeb, Národní akční plán i aktuální úhradová vyhláška pro obor psychiatrie, informační